

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl.
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr.,
a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția: Str. Iernii 11. — Administrația: Str. Cienădiei 3.

Se prenumără și la poște și la librării.

În București

primesc abonamente D. C. Pascu, Str. Lipsani 35.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscrise nu se înapoiază.

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

Un pas spre maghiarizare.

(=) În săptămână trecută a declarat ministrul ungar de culte și instrucțiune publică, contele Albin Csáky, în dieta Ungariei, că în curând va prezenta legislații un proiect de lege pentru crearea așa numitelor asile de copii (kisdodovoda).

Foile guvernamentale au completat după aceea declarația ministerială, comunicând scirea, că proiectul din chestiune este deja gata în ministerul instrucțiunii și numai spre a-și primi ultimele îmbunătățiri, ultima redacțiune, va fi supus desbaterii unei anchete compuse de oameni de specialitate înainte de a fi prezentat parlamentului.

Care va să zică, nu preste mult sistemul de instrucțiune publică al Ungariei se va completa cu o instituție foarte esențială, cu un fel de institute publice, în care își vor primi bazele educației cele mai fragede mlădițe ale popoarelor ungurene, copiii neajunși la etatea de școală, în vîrstă dela al treilea până la al șeselea an al vieții.

În știința și literatura pedagogică asilele de copii nici-decum nu sînt ceva nou, ear' contele Albin Csáky cu secretarii sei de stat, cu consiliul sau de instrucțiune și cu codificatorii resortului sau nici-decum nu pot reclama meritul de a le fi inventat, sau de a fi încercat ei cei dintîiu punerea lor în practică.

Asilele de copii, grădinite froebeliane și cum se mai numesc așezămintele de educațiune premergătoare școalelor publice, funcționează demult și pe multe locuri și, — o spunem dela capul lucrului, — funcționează spre binecuvîntarea societății omenesci. Chiar și în țările coroanei ungare au început deja demult a se înființa singuratec institute de felul acesta, ear' roadele lor, acolo unde sînt întemeiate cu gând bun și intențiune curată, fără îndoială numai bune pot fi.

Pedagogul Fröbel este mort dela 1852, ear' de atunci și până astăzi nimenia n'a putut contesta cu adevărate argumente, că nu este cea mai salutară instituțiune ce i-se datorește lui, adică institutele de educațiune premergătoare școalei publice și menite pentru copiii neajunși încă la vîrstă de școală.

Folosul lor este de două feluri: întîiu pedagogic și al doilea umanitar.

Deoparte în aceste institute se pregătesc terenul pentru instrucțiunea școlară, se pune cea dintîiu basă educației și astfel misiunea școalei nu numai se ușurează, ci totodată i-se dă acesteia puțința, de a produce roade cu mult mai îmbelșugate și mai temeinice,

decît a putut produce până acum, cînd opera instrucțiunii și a educației s'a început numai în vîrstă relativ înaintată obligată de a frecuenta școala publică.

Tot atât de mari sînt binefacerile asilelor de copii și ale institutelor analoge și din punctul de vedere al umanității.

N'avem decît să ne facem închipuire despre soarta bieților copilași din clasa țăranilor și a muncitorilor, pe care ocupațiunile lor îi țin și de departe de locuință. Copiii acestora în cea mai mare parte a anului, în multe cazuri iarna-vara, sau sînt lăsați singuri părăsiți în scirea îngurului păzitor și sub supraveghierea câte unei babe neputincioase, sau sînt țirîți afară la câmp, expuși arșiței soarelui și tuturor intempestăților.

Cîte primejdii nu cearcă pe acești mititei nenorociți atât trupește, cît și sufletește, cîtă grijă, cît chîn și cîtă neliniște nu cauzează ei și necăjiților părinți!

Mai poate sta cineva la îndoială, că un asil de copii în fiecare sat, în fiecare comună cu populațiune muncitoare și săracă, ar fi cea mai mare binefacere atât pentru copii, cît și pentru părinți.

Cei din urmă și-ar pute vedea liniștiți de ocupațiunile lor țîlnice, scăpați fiind de cea mai gingașă grijă, știindu-și copilașii sub bună îngrijire în asil. Cei dintîiu ar crește și s'ar desvolta voioși și sănătoși sub ochii cuminți și experți ai îngrijitoarelor dela asil, din care numai seara s'ar reîntoarce în brațele mămănilor. De cîte pericole n'ar scăpa în chipul acesta viața lor, atât de fragedă în această vîrstă, de cîte anomalii ar fi ceștită desvoltarea lor igienică, trupească și sufletească, și totodată ce minunată propedeutică ar fi viața din asil pentru anii următori de școală!

Toate aceste sînt adevărate și nici un om cuminț și cu tragere de inimă pentru generațiunile viitoare ale neamului sau nu va pute face nici o obiecțiune serioasă contra asilelor de copii.

Conclusiunea naturală ar fi deci să fie, că guvernul actual și cu deosebire ministrul cultelor și al instrucțiunii publice se pregătesc să organizeze o instituțiune de înaltă binefacere, ale cărei bunătăți le va simți mai ales clasa cea mare și numeroasă a muncitorilor de toate categoriile, copiii vitregi ai sorții, cetățenii care mai mult simțesc greaua luptă pentru existență în timpurile de față.

Sîntem cei dintîiu, care am voi să putem întîmpina cu bucurie planul

contelui Albin Csáky, căci prea convingîți sîntem, cît bine ar pute face asilele de copii mai ales între cetățenii de neamul nostru, a căror covîrșitoare majoritate sînt țăranii muncitori de pămînt, care opt luni din an numai în Dumineci și sîrbători stau cu copilașii acasă, sau poate nici atunci.

Durere însă, chiar de astăzi, înainte de a se încă pozitiv și cu deamăruntul, în ce chip voesc guvernul să organizeze asilele de copii, trebuie să declarăm, că noi Români nici un bine nu putem aștepta dela actualul guvern, ăci chiar cînd e vorba de așezăminte de cele mai salutare.

Astfel și în proiectata organizație a asilelor de copii vedem numai o nouă primejdie, față cu care bine am face să ne gîndim cu toții din bună vreme la mijloacele de apărare.

Despre aceasta în numărul viitor.

Darea în judecată a ministerului Brătianu.

II.

(n) Nu este lucru așa ușor a se orienta în raportul comisiunii de informațiuni asupra propunerii de dare în judecată a cabinetului Ioan Brătianu. *) Orientarea pentru aceea este foarte grea, fiindcă se aruncă fără nici un sistem toate preste olaltă: învinovățiri, afirmațiuni, acte, extrase din ziare, apreiări. Cetitorul nepreocupat trebuie mai întîiu să deie în lături întreg nămolul de apreiări adese pasionate, să desbrace faptele înșirate de frazele bombastice, care adese compun conținutul unui întreg capitol, și în urmă să-și rangieze faptele proprii într'un sistem oare-care pentru a le pute judeca în mod obiectiv.

Cele mai multe acușări ridicate în raportul comisiunii de informațiuni contra guvernului prezidat de Ioan Brătianu se reduc la transgresiuni contra legii de contabilitate. Transgresiunea ar consista într'aceea, că pentru furnisări de diferite naturi, pentru zidiri noi, pentru cumpărări etc. nu s'au ținut licitațiuni sau nu destule licitațiuni. Construcțiunea docurilor, zidirea școalei de poduri și șosele, cumpărarea casei dlui Laurian, unde s'a zidit liceul „Mateiu-Basarab“, și mai multe cazuri speciale de furnisări de materiale pentru armată, — toate se reduc la

*) Raportul comisiunii de informațiuni asupra propunerii de dare în judecată a cabinetului I. C. Brătianu în ultimele formațiuni votată de adunarea deputaților în ședința din 9 Februarie 1889. București, Imprimeria statului 1889. IV. mare 84 pag.

simpla învinovățire, că guvernul nu a ținut licitațiuni sau nu destule licitațiuni.

O serie întreagă de acușări privesc înarmările și fortificațiunile. Noi ni-am dat multă silință, de a scoate din această serie faptul propriu al acusei, însă mărturisim, că nu ni-a succedat. Aci aparțin monopolul pulberii, puscile Henry Martini și construcțiunea fortificațiunilor. Dacă un guvern dă unui particular monopolul pulberii și apoi îi cumpără fabrica sa și statul produce pulberea în regie proprie; dacă încheie un contract cu o fabrică de arme pentru puscii și armata română devine în urma aceasta bine înarmată, și nici în cazul dintîiu, nici în al doilea statul n'a suferit nici o daună; dacă lucrările de fortificațiune țin se țin secret: nimeni nu va pute forma din aceste fapte vre-o acușă în contra celui guvern.

A treia serie de acuze se formează numai prin simple bănueli, căci le lipsesc cu deservire faptele concrete. Aci aparțin: cei 50.000 lei cheltuiți de ministrul cultelor, afacerile regiei monopolului tutunurilor, întrebuintarea aurului și afacerea agiului, construcțiunea liniilor ferate Strussberg, Roman—Vergeorova, Cernavoda — Constanța, banca națională, cheltuielile primăriei București și altele.

A patra și ultima serie de acuze au o importanță așa de secundară, încât nu merită a se ocupa cîteva serioși cu ele. Dacă se acușă d. e. guvernul, că a cheltuit sume enorme cu nimicirea filoxerei, că țăranii nu s'au prezentat la licitațiunile moșilor statului, care se vindeau în parcele mai mici sau mai mari, că un ministru a călătorit în afaceri oficiale cu un bilet gratuit etc. etc.; aceste nu pot forma un substrat serios, pentru de a da un guvern în judecată.

Ori-cît vei căuta în acest voluminos raport după denunțarea unui singur cas de o crimă, fie de natură politică, fie de natură comună, nu găsești. Osteneala ce o simțesc cetind raportul par-că ar fi răsplătită, dacă ai afla un singur punct de razim, unde te-ai pute opri zicînd: aci e ceva. Această mulțumire nu o ai. Umblî în cea mai mare oboseală prin nămolul de terminii cei mai drastici, de care dispune lexiconul limbii române, te învîrtesci și te succesi să scapi de uscături, ca să dai de fapte senine, însă înzadar, tot în nămol rămîi.

Acest raport, pus în lumina lămuririlor date de partidul liberal, căruia aparțin guvernele prezidate de Ioan Brătianu, mai are și alte însușiri foarte desavantajoase.

Din scrierile publicate din acea parte *) rezultă, că acte, produse în raport drept probă de dovadă, sînt false. Anume se publică în raport un jurnal al consiliului de miniștri din 4 Februarie 1883, purtînd semnatura domnului C. Nacu, pentru a dovedi oare-care legături de intimitate între guvern și între furnisorul Nacu Mincovici. Domnul Nacu însă a intrat în minister numai la 2 Februarie 1885, adică cu doi ani în urmă. Asemenea s'ar fi falsificat în raport datele ce privesc cumpărătoare de grâu dela generalul Pilat. Tot false sînt datele citate în raport în ceea-ce privesc comănde de plumb și cositor dela Meedineanu.

O altă scădere esențială a raportului de informațiuni este fără îndoială aceea, că retace cu deservire împregiurări, care amintite fiind, puteau să prezente faptul încriminat drept un fapt legal. Membrii comisiunii de informațiuni nu puteau fi conduși de alte interese, decît de interesele statului. Prin urmare era datorința lor, a cerceta și expune deodată cu faptul și împregiurările, sub care el s'a servit. Este foarte ușor a învinovăți guvernul Ioan Brătianu, că a făcut din legea dela 1881 a vîndării bunurilor statului „o ficțiune“, fiindcă cinci moșii în întindere de 3728 hectare au fost vîndute în corpuri întregi (adecă nu la țăranii), și a retacă, că tot sub acest guvern se împroprietărise pe moșile statului dela 1878—1881 48.184 familii pe 227.992 hectare, ear' dela 1881—1888 alte 3871 familii pe 16.834 hectare. Este foarte ușor a învinovăți pe un guvern, că n'a ținut licitațiuni pentru furnisări, clădiri, aprovisionări, și a retacă, că guvernul avea dreptul de a face aceste și fără licitațiuni, și a retacă, că din lipsa aceasta formală n'a rezultat nici o pagubă pentru stat. Este foarte ușor a învinovăți pe un guvern de un abuz în conținutul agiului și a retacă sistemele particulare de contare și că situațiunile financiare publicate anual conțineau toată întrebuintarea aurului.

Dacă până și secretele înarmării și ale fortificațiunii formează un întins capitol al acestui raport, fără a se pute trage altă conclusiune, decît că aceste afaceri au fost păzite până aci ca un secret de stat, ear' acum s'a divulgat cu multă ușurință, este negreșit

*) Răspuns la raportul comisiunii de informațiuni pentru darea în judecată a ministerului domnului Ioan Brătianu. Nr. 8. — Publicațiunile clubului național liberal. București, tipografia Carol Göbl. 1890.

Protestare de Dimitrie A. Sturdza, fost ministru. București, tipografia Voința națională. 1890.

FOIȚA „TRIBUNEI“

NĂPASTA.

Dramă în două acte.

De I. L. Caragiale.

Doamnei Ana T. Maiorescu.

Persoanele:

Dragomir, cărmărar.

George, învîțătorul satului.

Ioan, ocaș.

Anca, soția lui Dragomir.

(Cățiva oameni. — Într'un sat de munte.)

(Interiorul unei cămăre, clădire cu grinzi de lemn. În fund, la mijloc, ușa de intrare; la stînga fereastră mare de prăvălie cu oblon; lîngă fereastră tarabă. La stînga, planul întîiu și al doilea, două uși, care dau în două odăi. La dreapta, planul întîiu, chepengul beciului și o ușă, care dă în celar. La stînga, în față, o masă de lemn și scaune rustice. Lăvele prelungă pături.)

Actul I.

Scena I.

Dragomir, George și Anca.

(Toți trei stau împregiurul mesei, pe care arde o lampă mică cu petroleu. Dragomir ține o gazetă în mînă. Anca lucrează la e cămașă.)

George.

...E greu să scape, firese... dar' se întîmplă... Așa fac mai toți căpi scapă: dintr'un tîu se arată pocăiți, se prefac prosti, se dau tot cu binișorul, și odată, cînd le vine bine, pe aici 'ți-e drumul...

Dragomir.

Adecă și așa era și ăstă... se prefăcea... (zimbînd) Am înțeles!

George.

Sciu eu?

Dragomir.

Fugi, mă, de acolo!

George.

De ce să nu crezi, că s'a prefăcut?

Anca.

Asta e! Nouă ani de țile! Cine se prefăce atîta vreme așa, și se nu fi fost nebul, tot acolo ajunge... până la urmă tot înnebunesc.

Dragomir.

Dacă a fost ticălos prostul! 'L-a găsit cu cămașa plină de sânge, a vădit la el luleaua, tutunul și amărul mortului... Dacă s'a bucurat să fure nisce nimicuri dela un mort, pe care 'l-a găsit în pădure, eu stric?... Era timpit... cînd 'i-a cetit osînda rîdea...

Anca (cu mult interes).

Cum? De unde ai vădit tu, cînd 'i-a cetit osînda?

Dragomir.

Am fost la judecată.

George.

Ai fost?

Anca (din ce în ce mai interesată).

La care judecată?

Dragomir (contrariat).

La jurați, cînd 'l-au osîndit.

Anca.

Ai fost tu la jurați... și mie atîția ani de țile să nu-mi spui!

Dragomir.

'Ți-am spus...

Ba nu.

Dragomir (Supărat).

Ei! așa e, nu, firese. La ce?... Să începi ear' să-mi bocesci pe răposatul?

Anca (clătînd din cap).

Dragomir! (Se scoală și trece la tarabă.) Dragomir (după ce s'a uitat urît la ea, cătră George).

Ean cetesce, mă, înainte, să vedem ce s'a făcut nebulul.

George (cîntînd șirul în țiar, apoi urmînd cetirea).

...precum și toate cercetările au fost zadarnice. Soldatul mărturisește, că de multe ori a mers cu nebulul la apă, că-l lăsa la fîntînă singur și el se ducea să-și vadă amanta. Nebulul venia cu donițele pline și-l chema să se întorcă împreună la temniță... Tot timpul nebulul a fost ca și liber, în orice cas foarte puțin păzit. Era bun și foarte simpatic tuturor — afară de accesurile acute, în care-l apuca mania persecuției. După-cum afirmă soldatul, nebulul ar fi căzut în oca a vechie, care e părăsită de pe vremuri...

Dragomir (cu interes).

Care va să zică... a murit...

George.

Ba bine că nu...

Dragomir (aparte).

A murit...

George.

Ean spune, Dragomir, ce fel de om era... Eu n'am vădit decît sînt o judecată la jurați... Aș vră să văd și eu odată... Ce face, ce ăce omul, pe care-l judecă?

Dragomir.

Ce să facă?... Stă și el între puscii și așteaptă să se isprăvească mai degrab...

Anca (dela tarabă).

Dar' tu, Dragomir, ai mers așa din întemplant ori dinadins?

Dragomir (întorcîndu-se spre ea).

Dinadins?... Ce, nu 'ți-e bine... De ce să merg dinadins? (Într' George). S'a nimerit să fiu în oraș... mă dusesem să vînd nisce lăna. (Rîstît cătră Anca, care șede răzîmată cu cotele pe tarabă.) Ce faci acolo?

Anca.

Nimic... ascult...

Dragomir.

Ascultă! (din ce în ce mai aspru). Nu începi ear' să bocesci pe răposatul? că ear' am vorbit de el... Așteaptă! Incepe... jelesce... 'l... (Anca trece binișor și iese în stînga; — cătră George.) Eu ăce, că nebulul nu era vinovat; degeaba 'l-au băgat douăzeci de ani la ocnă!

George.

Scii c'ar fi ciudat, — că s'a mai întemplat așa lucru, — se te pomenesci că prinde vre-un tîlhar și acela spune: tot eu am făcut

acum cățiva ani omorul din pădurea Corbenilor... uite de ce și uite și uite cum... Ai?

Dragomir.

Se prea poate.

George.

Ce te faci atuncia cu nebulul?...

Dragomir.

Care?

George.

Care a fost osîndit degeaba.

Dragomir.

Ai dis c'a murit.

George.

Să ăicem că trăiesce...

Dragomir.

Cum să trăiescă?... A căzut în oca părăsită...

George.

Nu... Să ăicem, că n'a căzut, să ăicem c'a fugit și pun ear' mîna pe el... Cine-i plătesce atîția ani de necaz?

Dragomir.

Dumneșeu... (pauză) Mă, George, tu cam scii legile...

George.

Așa s'așa... (Anca intră înapoi și se oprește în ușa.)

Dragomir.

Nu-i așa, că un om, care a făcut o faptă... un omor... nu-i așa, că dacă vine singur preste țecă ani și se mărturisește, nu mai are nici o pedeapsă...?

una din cele mai mari scaderi ale raportului.

Să mai amintim și de alte scaderi de o importanță mai secundară? Să mai amintim, că raportul pune sub acuzare pe ministrul generalul Cernat, fiindcă guvernul la 19 Martie 1879 a prolongat un contract pentru comanda de arme (fapt încredințat de comisiune), ear' generalul Cernat a încetat a fi ministru încă din ziua de 25 Noemvrie 1878? Să mai amintim, că ministrul Ferichide a subsemnat acel concul al guvernului de prolongarea contractului, precum și alte trei jurnale ministeriale încredințate, ear' raportul comisiunii de informații nu pune sub acuzare pe ministrul Ferichide? Să mai amintim de rolul dlui Nicolae Blaramberg în afacerea monopolului pulberii ca arbitru și ca membru al comisiunii de informații?

Credem, că cele-ce am scos până aci la iveală despre acest act al dării în judecată a unui guvern vor fi prea suficiente pentru a trage concluziunile necesare și a ne face și noi judecata aici dincoace de Carpați.

REVISTĂ POLITICĂ.

Sibiu, 24 Ianuarie st. v.

Din parlamentul maghiar.

În ședința de alaltăieri a dietei din Budapesta s'a continuat desbaterea asupra bugetului ministerului de justiție. Primul orator a fost Dr. Neumann, care printr'un discours mai mare a urgat revisuirea codicului comercial și executarea codicului penal, a atins introducerea sentențelor criminale condiționate și apoi a desvultat modalitățile, sub care s'ar pută introduce treptat procedura verbală. Deputatul Boda din stânga extremă și-a dat silință, de a dovedi, că reformele anunțate au să se lovească de chietuile financiare. După Gustav Tarnóczy, care a ilustrat desavantajile ce se simțesc în viața judecătorească din cauza lipsei unui drept privat codificat, a vorbit contele Albert Apponyi, declarând în numele partidului, că de astădată nu voese să deschidă o discuțiune judiciară mai lungă, deoarece de la ultimul buget încoace ministrul încă nu a avut timp, de a duce în deplinere reformele anunțate. El încă ia cuvântul numai pentru de a îndemna pe ministrul să se declare. Și astfel a înșirat toate abuzurile câte se comit, începând dela considerarea alegătorilor până la judicatură și a nominat totodată și mijloacele ce ar fi a se aplica în contra abuzurilor mai de capetenie. Ministrul a răspuns numai decât contelui Apponyi și a spus lucrurile, pe care le-a indicat deja telegrama noastră de alaltăieri. Declarațiunile ministrului au fost vii aprobate și continuarea desbaterei s'a amânat pe ședința următoare.

Posibilitatea unei alianțe franco-germane.

Broșura colonelului Stoffel a făcut multă sforă în Germania și în Rusia. După-ce din telegrama noastră de ieri am vădit, care sunt părerile cercurilor oficiale din Germania despre expunerile lui Stoffel, nu e fără oare-care in-

George.

Cât e nu știu sigur, dar' știu că e un termen: dacă trece acela, s'a isprăvit... Anca (care a ascultat din pragul ușii, coboară; e plânsă).

Cum adevă? La dece ani un ucigaș poate veni să spună singur ce a făcut și lumea îl lasă în pace.

George.

Așa e legea...

Anca.

Bună lege, de! (se ȝoarge la ochi).

Dragomir.

De ce nu te pui tu să faci alta mai bună? (fixându-o) Ear' ai venit! (lui George) Vești de ce nu 'iam spus... pentru-că de câte-ori vine vorba de răposatul, ori își aduce aminte de el cât de pe departe, îmi urlă toată ziua. (cătră ea) Mergi d'aci și nu mai mă boci pe cap, cobe!... Știu, că dacă m'ar omori pe mine, 'mi-ai juca hora la sorocae, în loc să 'mi faci pomană... (pauză. Anca se retrage.) Dacă era să bocesci toată viața pe bărbatul-tău cel dintău, de ce te-ai măritat a doua-ora?... Aide, mergi!

Anca.

De ce nu ești mai blând, Dragomire?

Dragomir.

Pleacă odată...

Anca.

Mă duc (iese în fund). (Va urma.)

teres, a săi ce impresiune au făcut acele asupra Rusiei. O depeșă din Petersburg spune, că broșura din cestiune a produs în Rusia o displace colosală și oamenii de acolo țin, că nu se cuvine, ca ofierii francezi să facă politică internațională. Diarele rusesi ȝic, că omului 'i-ar veni pe aci să creadă, că armata franceză se teme de un rășboiu cu Germania; cu toate aceste atacarea „Rusiei barbare“, pusă în perspectivă de Stoffel, cu anevoie va înduplea pe Germania a reda Franciei Alsația-Lorena. „Novoie Vremia“ ține pe Stoffel de un reprezentant al unui partid francez, care speculează la dispărerea mândriei naționale, a patriotismului și a conșienței de sine.

Situația parlamentară în România.

În parlamentul României se află tocmăi acum la ordinea ȝilei desbaterea asupra raportului comisiunii de informații pentru darea în judecată a cabinetului Brătianu. Cu privire la situație „Românul“ aduce în numărul seu dela 4 l. c. următoarele sciri primite din isvor sigur:

Situațiunea cabinetului este foarte sdruncinată. În consiliul de ministri de ieri a fost mare ceartă. Domnii T. Rosetti, Ghermani, Marghiloman și generalul Vlădescu sânt contra dării în judecată a cabinetului Brătianu. Domnii general Manu, Păucescu și Lahovary ar dori să se voteze concluziunile raportului comisiunii de informații. Cu toate aceste putem afirma, că ministrii nu vor susține raportul domnului Blaramberg, ba chiar li-s'ar fi impus să facă o declarațiune asupra dării în judecată, care declarațiune să fie favorabilă ministrilor acușai. Dl Lahovary e foarte nemulțumit și ar amenința chiar cu demisiunea sa. Nemulțumiri însă sânt pe de altă parte în contra domnului Lahovary, ceea-ce ar pută face ca să fie silit să se retragă. Persoanele, care sânt în curent cu cele-ce se petrec la palat, cred că în curând cabinetul va fi înlocuit printr'un minister liberal, sub președența dlui D. Brătianu. În acel cas liberalii naționali ar da spriginul lor noului cabinet.

Ludovic Mocsary despre administrațiunea de stat.

(Urmare.)

Dar' mai departe, îndreptățite sânt așteptările de succes în maghiarizare pe basa experienței de până acum? Pentru-că avem experiențe pe alte terene analoge. La judecătoria și la multe alte resorturi de administrație publică demult este în practică sistemul numirilor, la finance singur este reprezentat un cerc cu mult mai larg de activitate ca la administrația luată în înțeles mai strâns. Aici avem experiențe făcute în înțeles dublu: Ântău: în resorturile aceste pututu-s'a aplica cea politică iscusită de a mesteca elementele naționale? Guvernul a avut libertate să o facă, de ce n'a făcut-o? Oare pentru aceea, că n'a avut destul zel pentru maghiarism, pentru-că n'a fost destul de patriotic? În adevăr am aușit făcându-i-se și astfel de imputări, dar' eu așa cred, că de aceea n'a pus-o în mod mai radical în practică, pentru-că înaintea imposibilității se pleacă ori-ȝine, fie cât de zelos în urmărirea vre-unui scop. Nu este oare de așteptat, că și în administrația publică, așa cum se va organiza, se va ivi mai mult ca odată absurditatea, care în cazul cel mai bun va reduce aplicarea sistemului de maghiarizare, atât de înțelepțesc iscodit, la un teren foarte strimt? Și apoi unde rămân rezultatele cele mari ce se așteaptă dela dănsul? Rămân acolo, unde stau astăzi și experiențele făcute pe alte terene. De douăȝeci de ani lucră pionierii culturii maghiare, ceata întreagă a funcționarilor numiți, și care este rezultatul în privința maghiarisării naționalităților?

Ei, acuși vom procede altmintrelea, mai serios, mai cu energie, căci în administrația comitatensă vom avă ocașione cu mult mai favorabilă, decât în celelalte resorturi de administrație publică. Fie-mi permis a-mi exprima îndoeile în această privință. Aceasta se poate foarte frumos afirma în *usum delphinii*, față cu publicității și deputații, care trebuiesc capacitați să primească administrația de stat, dar' sânt convins, că nici această experimentare nu va avă alt rezultat real, decât potențarea inevitabilă a urii naționalităților.

Cu energie! Ce va să ȝică energie în lucrul acesta? Aplicarea unei proceduri, din care publicul naționalităților să-și primească convingerea, că dacă nu învață ungurească, n'are să aștepte dreptate, n'are să aștepte rezolvarea grabnică și punctuală a afacerilor sale? Ei bine, dacă nu va succeda a produce această convingere în acel public, apoi

rezultatele de cultură sau de maghiarizare vor lipsi cu totul. Prin urmare solgăbirăilor de pildă li-se va impune să înceapă cu aceea, ca să respingă cererile scrise în limbă nemaghiară. Lege nelege. Aceasta va aduce mai departe cu sine, că poporul sărac nici nu se va mai pută apropia de funcționari fără ajutorul avocatului, care este un lucru cu chietuială. Va trebui să se ȝie în limba maghiară toate protocoalele, și suplicații, ori le înțeleg, ori ba, va trebui să le subșcrie. Aceste și altele de aceste, în care în nenumărate casuri își poate arăta zelul patriotic și energia funcționarul maghiar, ar pută exercia presiune roditoare asupra naționalităților, căci a plăti pentru fiecare paș la avocat este lucru costisitor și este foarte ȝingăș și aceea, ca să-și scrie omul numele sau să-și pună crucea sub scrisori, pe care nu le înțeleg. Și e mare scădere și aceea, când omul nu se poate explica bine înaintea funcționarului, nu-și poate spune bine plângerea, ceea-ce înaintea omului sărac este deja vindecarea pe jumătate a plângerii. Dar' toate aceste nu sânt de ajuns. Dacă dela energie așteptăm rezultatele, apoi energia se poate potența și trebuie să se potențeze și cu alte mijloace. Din dreptate și din rezolvarea favorabilă a afacerilor trebuie să facem premii pentru aceea, care știu ungurește, sau cel puțin joară, că sânt patrioți. Pe seama acestora trebuie rezervate toate favorurile și avantajile pe care a le distribui are funcționarul administrativ nenumărate căi și mijloace. Dacă e vorba numai de energie, apoi trebuie pus la o parte sentimentalismul și parola poate fi numai aceasta: scopul sfințesc mijloacele. Sub procedură energetică numai aceasta se poate înțelegi, altceva nu.

Întreb acum, afla-va guvernul și publicul entusiasmă pentru cultura maghiară oameni de naționalitate maghiară? Poate afla, numai să caute elementele și indiviȝii acomodați. Dar' pe acestia nu-i va ȝăsi între elementele onorabile, cu care se poate organiza o administrație onestă. Sub sistemul lui Bach ni-am bătut joc de schleiferi și chelneri, ne-am mirat de numeroasele existențe, ieșite ca din pământ, de a căror existență mai nainte n'am știut nimic, ear' acum deodată au început a funcționa ca Districts-Obergespan și ca șefi de comitate. Acestora le mai poate răsări odată soarele, dar' elementele solide și onorabile nu se vor angagia la asemenea roluri, ba nici n'ar fi consult a le concedre lor roluri de pionieri ai culturii, căci dela ele nu s'ar pută aștepta rezultatul corășpunȝător.

(Va urma.)

Transacția ceho-germană și Ungaria.

(Urmare.)

Deja astăzi, puține ȝile după înțelegerea efectuată între Germania și Cehii din Boemia, în părțile austriace ale monarchiei se dă expresiune convingerii și recunoșcenței, că în celelalte provincii poliglote încă se poate face înțelegerea după modelul boem, și această recunoșcență în curând va împinge spre fapte cu o putere neresistibilă. Cum să și fie altfel? Dacă a fost cu puțință, de a aduce la o înțelegere popoarele din Boemia, care de decenii încoace se combat cu atăta vehemență, acest mijloc de ce să nu se poată aplica și execută și în Moravia, Galiția, Stîria, Carintia, Craina, Istria, Triest, Tirol și Dalmatia? Căci toate aceste țeri se află în același stat, sub aceleași legi și în privințe național-politice domnesc în toate cam aceleași motive și aspirațiuni. Ceea-ce pentru unul e drept, pentru celalalt e just.

Cine garantează însă, că această împăcare națională pe baza unei înțelegeri leale și a unei egale îndreptății prudente se va opri la fluviul Laita? Oamenii din Ungaria au pentru aceasta un instinct fin. Primul ȝiar ungureș, „Pester Lloyd“, dă acestui sentiment o expresiune caracteristică. El ȝice: Dacă în Boemia se probează posibilitatea și executabilitatea principiului federalistic și ofere o basă durabilă pentru concordia dintre cele două naționalități, prin aceasta s'a creat un argument însemnat pentru admisibilitatea și posibilitatea federalismului preste tot.

Și mai departe! Dacă succeda a câștiga naționalitățile pentru o împăcare pacifică pe baza unor concesii juste și admisibile ce s'ar face deosebitelor popoare și prin aceasta a depărta pericolul diversității etnografice pentru existența sigură a statului: atunci nici un om de stat și politic prevăȝător nu poate să-și ascundă recunoașterea, că și în Ungaria trebuie să se înceapă o asemenea procedere față cu naționalitățile.

În contra acestuia se obiecionează, că în Ungaria naționalitățile în privința culturală istorică și în privința dreptului public nu au aceeași poziție, pe care o au în rȝatele și țerile autonome din partea austriacă a monarchiei. Asta la toată întemplarea e adevărat; dar' după părerea noastră, la regularea cestiunii de naționalitate se iau mai puțin în considerare pretențiunile istorice și instituțiunile formale ca tocmăi aceea: ce reclamă adevăra-

tele interese de stat și cum trebuie servite acele în mod corășpunȝător? „Pester Lloyd“ accentuează cu drept cuvânt „puterea propagandistă“ a transacțiunii germano-cehe. „Precă de puțin se poate admite, că Boemia va pută forma o țeară izolată, fericită și mulțamită în mijlocul unei mări de certuri politice și naționale, tot atât de puțin se poate crede, că exemplul dat de Boemia va rămână fără efect asupra raporturilor de aceeași natură în ceea-laltă Austria“. Foarte adevărat; dar' mai trebuie adaus, că acest exemplu nu va rămână nici în Ungaria fără efect. Deosebitele popoare din Ungaria și Ardeal întimpină transacția ceho-boemă cu un interes extraordinar se se întăresce în ele dorința, de a face asemenea arangiamente, prin care sânt în stare să-și asigureze naționalitatea și limba lor.

E la toată întemplarea cam curios, când cetesci în „Pester Lloyd“: „În înțelegerea organizată între cele două naționalități boeme zace netăȝăduit un element foarte descompunător, și aici e tocmăi vorba, de a interveni, ca să nu se mai întemple și alte descompuneri, pentru de a ajunge cumva la o mai departe înțelegere“.

La început trebuie să surprindă pe om, că restabilirea unei „înțelegeri organizate“ ar avă drept urmare un „element foarte descompunător“ și continuarea acestei opere de înțelegere alte „descompuneri“ mai departe. Aceasta concepțiune curioasă se poate însă înțelegi, dacă avem în vedere, că în Ungaria astăzi toate evenimentele politice, toate măsurile și instituțiunile se judecă numai din punct de vedere strict centralistic al statului maghiar național. Ceea-ce stă în contradicere cu acest ideal al politicii militante maghiare, sau amenință a-l reduce devine combătut fără considerare și crutare. Astfel apare și „înțelegerea organizată“, care invoală o înțelegere între deosebitele popoare, prin urmare prosperarea lor, drept un „element descompunător“ față cu cea uniformitate națională, la care aspirează cercurile conducătoare ale Ungariei de astăzi.

La aparentă maghiarismul unilateral lucrează cu mult succes; „maghiarisarea“ face spor, în special orașele din Ungaria sânt lăudate, ca unele ce formează terenul roditor pentru transformarea națională. Legislativă și administrațiune, biserică, școală și literatură, presa și societatea națiunii maghiare stau în serviciul acestei amalgamisări și contopiri. Numai de curând au fost în dieta ungurească cu mândrie lăudate extraordinarele succese ale maghiarismului și s'a arătat asupra totalei neînsemnătăți a aspirațiunilor naționale ale nemaghiarilor. Și cu toate aceste!

Cu toate aceste privitorul nepreocupat ar crede, că toate aceste rezultate nu sânt în stare să liniștească pe Maghiari. E adevărat, că actualmente în Ungaria domnesc deplină liniște pe terenul cestiunii de naționalități, și sanguinicii politici merg până a afirma, că preste tot o „cestiune de naționalități“ aici nici nu există. Acesti oameni fericiti ar pută fi invidiați pentru optimismul lor. Dar', cu părere de rău, există cauze cu mult mai multe pentru mari îngrijiri. (Va urma.)

CRONICĂ.

Numiri. Procurorul-suprem din Murăș-Oșorhei a numit scriitorii pe Albert Maksai la procuratura reg. din Elisabetopol și pe practicanții de cancelarie dela procuratura din Murăș-Oșorhei, Bela Takacs, la cea din Cluj. Direcțiunea financiară din Oradea-mare a numit de practicanți Francisc Szilágyi dela perceptoraful reg. de acolo oficial de contabilitate clasa a VI-a la același perceptor.

*

Maghiarisări de nume. „Budapesti Közlöny“ publică următoarele schimbări de nume: Minoreni Augustin Berger în „Berkes“, Eugen Pollák în „Polgár“, Isosif Felt în „Kövec“, minorena Hermina Weisz în „Vadnai“, Bernard Fleischer în „Faludi“, Martin Andraski în „Bényi“, Carol Hirschel în „Hajós“ și Iacob Pollák în „Polgár“.

*

Comitetul balului român din Viena, care se va angaria în 17 Februarie st. n., dorind a face cât de îndemână petrecerea onorațiilor oaspeșii din străinătate, care vor binevoi să onoreze balul, a ales un comitet restrîns, care va avă a se interesa anume de această primire. La cas de trebuință rugăm a se adresa cătră dl Dr. Sterie N. Ciurcu IX. Pelikangasse 10. Totodată anunțăm, că la redacția ȝiarului nostru se află o listă de colectă pentru contribuiri benevole în favorul acestei întreprinderi și românească și filantropică. Se știe, că din venitul balului vor fi ajutatori membrii lipsiți de mijloace ai societății „România Jună“.

*

Aristocrați exploratori în Africa. „Triester Ztg.“ anunță, că vaporul „Vorwärts“ al societății „Lloyd“ a plecat din Triest la Alexandria cu o societate de călători, care au de gând să traverseze o parte a Africei. În această societate se află ducele Carol Schwartzenberg, ducele Radziwill cu soȝia, contele de Westphalen și contele Ostrowsky.

*

Pușcat prin fereastră. În Boroșineu ședea ȝilele aceste familia proprietarului Ciucianu la cină, când o ȝileua de pistol intră pe fereastră în casă; ea a nimerit pe fiul proprietarului, un tinăr de 16 ani, care a rămas imediat mort. Făptuitorul, un țeran, pe care Ciucianu 'l-a demis din slujbă cu vre-o câteva ȝile mai înainte, e arestat.

*

Ucigaș — pe rate. În Pojon s'a prezentat ȝilele trecute un țeran cu numele Eberling la gendarmerie și a declarat, că el a dat ajutor țeranului Oharek, ca să-și omoare nevasta. Au și omorit-o în chipul cel mai barbar, ear' pentru ajutorul dat a fi primit prima rată de 10 fl., având să mai capete și altele. Ucigașul pe rate a fost predat judecătoria și s'a ordonat și prinderea neomenosului soț. Motivul faptei nu este încă cunoscut. Interesant este, că femeia omorâtă a fost înormântată fără-ca cineva să știe de crima săvârșită.

*

Hoți în curtea tribunalului. Din Cernăuți se știe, că în ȝilele trecute au fost prinși în curtea tribunalului de acolo doi Ovrei cu numele Solomon Schönbbaum și Marcus Pauker, în momentul când voiau să fure lemne de foc din curte. Au fost arestați.

*

Un exemplu demn de imitat. Cetățenii din Gratz sânt oameni cu spirit de inițiativă. Asta nimeni nu li-o poate trage la îndoală. Ei sânt aceia, care au început mișcarea în contra salutatului cu pălăria. Tot ei vreau să casseze acum obiceiul de bacșisurile. Un cafetier, proprietarul dela „Café Continental“, a afișat table pe cafeneaua sa, prin care aduce la cunoștința publicului, că el a oprit personalului de serviciu a primi bacșisuri. Dacă cealaltă colegi ai sei vor face același lucru, în Gratz publicul în curând va fi scutit de o dare, pe care o dă de voe bună, dar' care tocmăi pentru aceea e foarte obligatoare.

*

Clubul slav din Moscova. „Deutsches Volksblatt“ află, că ministerului de interne rusec 'i-s'a prezentat spre aprobare statutele unui club, care se înființează cu reședința în Moscova, cu scopul de a susține comunitatea de interese a Slavilor de Ost și de Vest. Clubul se va interesa de copii slavi rămași orfani, va înființa bibliotecă și sale de lectură cu toate ȝiarele slave, va mijloci aplicarea în servicii și funcțiuni a Slavilor etc.

*

Teatru. Aseară am avut pe scena teatrului local comedia „Die Journalisten“ de Gustav Freytag, bine cunoscută publicului sibiian din anii trecuți, precum și dintr'o reprezentație dată de nisce diletanți germani. Această împregiurare ne dispensează de a vorbi despre piesa însăși și ne mărginim la darea de seamă despre punerea ei în scenă și jocul artistilor. N'am fi drepti, dacă am ȝice, că aceste n'au lăsat nimica de dorit. Ensemble-ul n'a fost tocmăi perfect și dispoziția generală cam moale, dar' aceasta poate este a se atribui golățavilor celor multe din loge și staluri. S'a observat însă și oare-care nesiguranță în manauarea textului, ear' aceasta sub nici o împregiurare nu e scușabilă, mai ales că s'a observat chiar și la puteri de prima categorie. Toate aceste au adus cu sine, că aplausele publicului au fost cam economisite. Unele roluri au fost însă cu toate aceste foarte bine interpretate. Amintim în prima linie pe dl Freytag, care ca Schmoeck a creat o figură tipică cu dibăcia unui adevărat artist. D-șoara B. Müller (Adelheid) încă a fost excelentă dela început până la sfîșit. Asemenea și dl Trautsoch (Bellmaus) a interpretat rolul seu mai mic cu umor fin și moderat și la tot cazul ar fi meritat o casă mai plină, căci în beneficiul seu s'a dat această reprezentație. Dl Berla a avut ca Bolz un rol foarte potrivit cu individualitatea sa și la tot cazul ar fi putut brillia, dacă ar fi învătă ceva mai bine rolul. Acest dacă se poate aplica și dlui Rottmann (Oldendorf). Dl Nieldt (Berg) a jucat bineșor. Rolurile mai mici au fost bine plasate în mâinile dlor Berger, Indra, Svoboda, Raimund și a damelor S. Müller, Robe etc., dar' jocul împreună, cum am ȝis, n'a mers tocmăi pe șleav.

Cestiuni economice.

Alegerea și producerea sămînței de prăsilă.

(Urmare.)

1. Sămînța să fie cât mai grea și mare la bon, desvoltată în deplin și coaptă dejans.

Grăunțele se fac, reamintim, cu atât mai grele și mari, cu cât mai grea a fost sămînța; chiar și în condiții favorabile, sămînța ușoară dă nascere la grăunțele de asemenea ușoare. Este prin urmare greșită procederea unor economi, care dau ântăietatea sămînțelor mărunt, sub cuvânt, că ar fi mai spornice la sămănt. Vrednică de condamnă este întrebuințarea de sămînță provenită din holde cădate. Și mai condamnabilă este datina acelora, care, sub cuvânt de ieftinătate cumpără grăunțe de rînd, adese foarte ușoare, în parte seci și încărcate de gozuri netrebnice.

Plantele crescute în fața soarelui produc sămînță, se înțelegi, mai bine desvoltată decât cele din locuri umbroase sau dosnice. Mai

târziu vom reveni, arătând mai deaproape condițiile, în care se poate realiza producerea unui bun material de prăsilă.

Nu este consult a lăsa holdele până să ajungă coacerea deplină, una fiindcă se scutură grăunțele cele mai grele, alta fiindcă semințele răcoapte sunt mai virtuose și încolțesc mai cu anevoie. Holdele se vor recolta deci precând încep spicele a se încovoia, așadar în ajunul coacerii deservite, lăsând apoi snopii să se usce deajuns.

2. Sămânța să fie cât mai proaspătă, din același an sau de doi ani cel mult.

Sănt destui economi, care țin una ca-și când sămânța ceva mai veche, de vre-o 2—3 ani, ar reuși mai bine decât sămânța proaspătă. Dar' se află în rătăcire. Căci lucru hotărât: semințele încolțesc și răsar cu atât mai bine, cu cât sunt mai proaspete.

În anul 1884, precând petreceam la o moșie lângă Colin în Boemia, am făcut o cercare exactă cu sămânță de trifoiu și am constatat, că din sămânța din același an, și anume din 100 de fire au răsărit 92, din sămânța de doi ani 70, din cea de trei ani 51, ear' din sămânța de cinci ani abia 43 fire, adică mai puțin de jumătate. De atunci încolo am repetat cercările cu mai multe feluri de sămânță, cu aproape același rezultat.

Că sămânța proaspătă merită stăruința, cu care o recomandăm, s'a dovedit prin numeroasele experimente făcute de Thaer, Koppe, Haberlandt, Rodde și alți specialiști.

Sămânța mai veche, de care am dispune, se va sămăna, firesc, mai des ca de obicei, resp. se va înlocui prin alta mai proaspătă.

Întrebuintarea de sămânță prea veche este o scădere economică decum abia se poate mai păgubitoare; căci prelungă căderem sămânța degeaba, pământul rămâne deșert sau dă roade prea puține. Singurul leac ar fi sămănatul din nou, de cumva nu e prea târziu.

Dintre semințele, care răsar bineșor până la vârsta de 4—5 ani, amintim: fasolea, mazerea, mazărețica, crastaveții, rapița; dar' asemenea bucatelor, ele reușesc mai bine în cei dintâi doi ani. Excepțiune face inul, care se sămăna bucurios în vîrsta de 3—4 ani; căci sămănat fiind în stare proaspătă, el crește cu anevoie.

Tabela ce urmează indică, care specie de sămînță în curs de câți ani încolțesc, cum și după câte zile răsare.

Specia sămînței	după Schlipf	după Hlubeck	după Rodde	răsare după zile:
Alac	2-3	—	2-3	20-30
Calarabo	3-4	5-8	3-4	5-6
Căneapă	3	—	4	5-6
Crastaveți	—	7-8	—	—
Cucuruz porumb	4	1	2	10-12
Grâu de primăvară	2-3	—	3	12-15
Grâu de toamnă	3-4	—	3	10-12
Hrișcă	2-3	—	2	6-8
In	3-4	5-8	3-4	8
Linte	3-6	2	3	8-10
Luțernă	4-5	—	2	—
Mazere	5	—	5	10-14
Măzărețică	5-6	5-8	3-4	8
Morcovi	4	4	3	40
Napi de ori-ce soiu	4-5	3	2	5-6
Ovăș	2-3	—	2-3	20-30
Rapiță	3-4	—	3	6-8
Săcară	4	4	2	8-10
Trifoiu	2-3	3-4	2	10-12-15
Tutun	—	—	2	—
Varză de ori-ce soiu	—	5	3	—

3. Sămânța să fie nedvătăată și în deplină curată, ear' nu știrbită sau molipsită cu neghină și alte gozuri netrebnice.

Chiar și la trieratul cu mlăcii se întemplantă, că unele grăunțe se despică sau altcum se vatămă. Cu atât mai multe grăunțe se știrbesc la trieratul cu mașina, așa că, tractate apoi cu var sau peatră vătămă în contra tăciunelui, colțul se nimicește, de cumva nu este nimicit deja. Prin numeroase experiențe s'a dovedit, că sămânța din mașina de trierată adese nu încolțesc decât pe jumătate chiar. Cea mai nimerită procedură este să scuturăm snopii bărbătesce sau să-i batem încetșor cu mlăcii. Grăunțele rămase în snopi se trieră ca de obicei și se întrebuințează ca material de consumat.

În scopul de a dobândi sămânță cât mai curată se recomandă plivitul de repeți-ori al plantelor de prăsilă, cum și aplicarea unui ciur sau trier potrivit.

Aproape de necreșut este, cât de bogate în gozuri sunt unele semințele puse în vânzare. Nobbe și alți învețați au făcut multe experiențe în această privință. Am părăsi cadrul, în care trebuie să rămânem, voină și numai să atingem mai pe larg rezultatele obținute. Ne mărginim deci a constata, că d. e. în sămânța de trifoiu s'au găsit 1—16%, în termin de mijloc 4 1/2% gozuri și nu arare-ori 10—15% sămânță de luțernă galbină. Falsificări prin bucatele de cuarț sunt astăzi, cum se dă, la ordinea zilei.

Destul de des se falsifică, și anume trifoiul român prin nășip suriu sau piluturi de fer, luțerna prin sămânță de lupulină, ierburile prin sămînțe de buruieni netrebnice.

Între adausurile neintenționate se numără țerina, petrele, pleava și mai ales sămânța atât de păgubitoare a neghinei, polomidei, muștarului alb, torțelului etc.

Drept scut în contra falsificărilor și gozurilor recomandăm pe scurt: producerea materialului de prăsilă în economia proprie, curățirea exactă a sămînței, procurarea de sămînțe prin mijlocirea tovarășilor și a reuniunilor agricole, care adese sunt în poziție a garanța calitatea sămînței cumpărate în mare.

(Va urma.)

VARIETĂȚI.

(Cum a dat un bărbat preste noroc.)

O părechie de soți luați de curând, tineri și foarte simpatici, trăseser în bună înțelegere, — cel puțin în aparență, — într-o căsuță de prelungă poarta Genova.

Bărbatul lucrează de dimineața până seara într'un stabiliment aproape de poarta Genova.

Femeia se ocupă toată ziua cu de ale casei.

Deunăzi, precând bărbatul era la lucru, făcând vizită femeii un domn bogat, cunoscut în mahala.

Precând domnul acesta se drăgostea cu nevastă, se auzi deodată o bătaie în ușe și un glas dîse de afară:

— Eu sînt, deschide.

Femeia n'avu trebuință de altă explicație spre a înțelege cine era.

Însă precând deschidea ușa, începă să se clătine și să țiepe cișcând:

— Doamne! Doamne! Mor! Mău apucat dureri la stomach!

Bărbatul, — căci el era și venise acasă, pentru-că nu se simțea bine, — începă și el să țiepe de durerile nevastei sale, căreia nu mai scia ce să-i facă.

— Aleargă, aleargă la farmacie, dîse nevasta și adă-mi o doctorie de stomach.

Bărbatul se îmbracă zăpăcit cu cea din-tău haină, pe care puse mână și alergă la spițerie.

Acî scoate punga din buzunar și rămâne uimit, vădînd în ea mai mult de trei mii de franci, ceea-ce nu mai văduse nici-odată.

Se zăpăci și mai mult, lăsă doctoria pe teșghiaua spițerului și o croi la fugă îndărăt spre casă, unde cum ajunse, începă să strige:

— Nevastă! Nevastă! Uite ce noroc! Ne-am îmbogățit!

Și arătă banii.

Femeii îi trecuse durerea, ear' domnul cel bogat o ștersese cu haina muncitorului. E mai mult ca sigur, că n'are să se întoarcă să-și reclame haina și banii.

POSTA ULTIMĂ.

(Telegramele ziarului „Sieb.-Deutsch. Tageblatt“.)

Sofia, 5 Februarie n. Drept cauză a arestării majorului auditor Panița se indică oficial, că el ca cel mai credincios aderent al principelui de Battenberg ar fi ținut discursuri agitatorice în contra principelui și în contra guvernului. După faimele ce circulă ar fi existat o conjurație extinsă pentru uciderea principelui și pentru răsturnarea guvernului. Panița are o mulțime de amici în corpul ofițerilor și, după-cum se scie, în ultimul războiu el a fost comandantul Bulgarilor macedoneni. De aceea afacerea ar fi probabil plină de urmări.

SERVICIUL TELEGRAFIC

al „TRIBUNEI“.

Madrid, 5 Februarie n. Ducele de Montpensier a murit fără veste.

Bucureșci, 5 Februarie n. Faimele despre neînțelegeri în cabinet cu privire la darea în judecată a lui Ioan Brătianu sînt neadevurate. Cabinetul e în deplin acord în această privință.

Fiume, 5 Februarie n. Starea lui Andrassy e foarte îngrijitoare.

Viena, 5 Februarie n. Foia oficială publică două ordonanțe ale ministerului de justiție, una cu privire la schimbarea organizării judecătorești în Boemia după districte de limbă, și a doua cu privire la ocuparea posturilor de judecători.

Berlin, 5 Februarie n. Guvernul rusesc a dat ordin pentru construirea unui port de războiu în Nordul dela Liben cu cheltueala de treisprezece milioane.

Bibliografie.

Acte și documente

relative la

Istoria renascerii Romaniei,

publicate de

Ghenadie Petrescu, Dimtrie A. Sturdza,

episcop de Argeș,

și

Dimtrie C. Sturdza.

Epoca unirii principatelor

(1853—1859.)

Întreagă publicațiunea va fi de 7 volume în octav mare, avînd fiecare volum cam 1200 pagine.

Prețul fiecărui volum este de 15 lei.

Volumul II. a apărut.

„III. va apăre la 1 Februarie 1890.

„IV. „ „ „ 1 Martie „

„V. „ „ „ 1 Aprilie „

„I. „ „ „ 1 Mai „

„VI. „ „ „ 1 Octom. „

„VII. „ „ „ 1 Noem. „

Se poate procura de-a dreptul, trimițînd prețul și adresa: la dl D. A. Sturdza, strada Mercur Nr. 11, la tipografia Carol Göbl, strada Doamnei Nr. 14, la redacția „Revista Nouă“, strada Regală Nr. 16.

Doritorii de a se înscrie pentru întreagă publicațiunea sînt rugați a trimite suma de 105 lei dlui D. A. Sturdza sau tipografiei Carol Göbl, — și volumele li-se vor expeda regulat după aparițiunea lor la adresa arătată.

„Foia Diecesană“. Organ al eparchiei gr.-or rom. a Caransebeșului. Apare odată în săptămână: Dumineca. Anul V. Nr. 3 dela 21 Ianuarie v. 1890. Cuprinsul: Învătaie de abonament. — Studiu asupra abaterilor gramaticale în dialectul țeranilor români din Sălagiu. — Încunoscîntare. — Suferințele unui învățător dela nascere până în timpul present, schiță adevărată (urmare). — Iosif Badescu (biografie). — Varietăți. — Concurse.

Extrase din „Budapesti Közlöny“.

Licitațiuni:

— 20 Februarie st. n. a. c. imobilele lui Costa Fodorits decătră tribunalul reg. din Panciova.

— 20 Februarie st. n. a. c. imobilele lui Ioan Antoni, în Sămpetrad-german, decătră judecătoria cerc. din Aradul-nou.

Edicte:

A se insinua pretensiunile în 45 de zile: — la rămasul după Francisc Kiss, la tribunalul reg. din Sătmarnemeti; — la rămasul după Sara Kardos nasc. Szathmari, la tribunalul reg. din Sătmarnemeti.

Posturi vacante:

— Un post de servitor adj. la judecătoria cerc. din Jászberény. A se adresa în patru săptămîni la autoritățile competente.

— Un post de subnotar la tribunalul reg. din Cinci-biserici. A se adresa în 14 zile la autoritățile competente

— Un post de director de cancelarie clasa a II-a la tribunalul reg. din Pojon. A se adresa în două săptămîni la autoritățile competente.

Căendarul zilei.

25 Ianuarie (6 Februarie) 1890.

Italian: Grigoriu.

Gregorian: Dorotea.

Soarele: răsare 7.28, apune 5.8

Buletin meteorologic.

Sibiu, 5 Februarie, 6 oare dimineața.

Presiunea atmosf. în mm. (Mediul lunar 727.1)	Diferența din presiună	Temperatura după Celsius	Maximul și minimul de temperatură	Direcția vântului
Observat				
728.5	-5.0	-15.6	-7.2 — 19.6	S

Din țeară, 3 Februarie, 7 oare dimineața.

Stațiunile:	Presiun. atmosf. în mm.	Temperatura Celsius	Vîntul direcția	tura
Budapesta	773	-2.0	SV	1
Sătmarn	774	-7.0	V	2
Cluj	778	-14.0	V	2
Orșova	776	-2.4		
Timișoara	774	-1.4	SV	1
Arad	773	-1.5	NV	3
Panciova	772	-1.4	SV	2

Sosiți în Sibiu.

La 5 Februarie n.

Hotel „Neurhrer“. Sándor din Viena; Lövy din Budapesta, comercianți. N. Theodor din Timișoara. I. Wagner din Teaca.

Hotel „Imperatul Romanilor“. Antos, major din Mediaș. Median Aldulea, pretor-suprem din Arpașul-de-jos.

Hotel „Meltzer“. Carol Wolf din Orăștie. Făgărășan, notar din Racovița.

Teatru orașenesc în Sibiu.

Abonament. Suspendu Nr. 30.

Joi, în 6 Februarie 1890:

„Der Trompeter von Säkkingen“.

Operă în 3 acte cu un preludiu de Victor Nessler.

Economic.

Căile ferate de stat austro-ungare.

Consiliul de administrație al căilor ferate de stat austro-ungare, — după-cum află „Bud. Kor.“, — pentru de a pute face să rămână nescurtate câștigul și dividendele plătite, va subțerne celei mai deaproape adunări generale ordinare propunerea, ca acele sume, care nu se vor computa în activul bilanțului anului 1888, să se iee din fondul de rezervă, care consistă din două milioane rezervă ordinară și preste 5 1/2 milioane fl. rezervă extraordinară. Adunarea generală extraordinară proximă, al cărei singur obiect îl va forma aducerea decisiunii cu privire la emisiunea unui împrumut de 4% în suma de 30 milioane fl., va ave loc la 10 Martie a. c. n. în Budapesta.

Exportul de cereale și făină din Ungaria la țările de Vest în luna lui Ianuarie. Asupra situațiunii exportului de cereale în luna trecută extragem din o notiță a lui „Pester Lloyd“ următoarele: O ameliorare a situațiunii exportului de cereale și făină din Ungaria nu s'a observat nici în luna trecută și, după împregiurările actuale, nici nu e de așteptat în curînd. Dealtmîntrelea comunicațiunea mărginită a lunii premergătoare s'a putut menține și în Ianuarie și transporturi regulate de grâu merg la locurile de desfacere permanente, anume la Elveția, deasemenea de orz la locurile din Germania-de-Sud și Olanda, precând exportul de orz la Anglia a fost neînsemnat. În păsăioase a avut loc o comunicație mai regulată, însă neînsemnată. Făină s'a trimis foarte puțină la Anglia; mai bine s'a dezvoltat exportul de făină la Franția.

Situațiunea exportului de zahăr via Fiume. Asupra situațiunii exportului de zahăr via Fiume cetim în „Pester Lloyd“ următoarele: Pe basa împărțirilor ce am primit din parte specialistă, exportul de zahăr preste acest port se desvolată încă tot foarte favorabil și sînt pârtașe la acela stabilimentele ungare cu o cantitate foarte însemnată. Fabricatele austro-ungare află pe piețele Greciei, ale Turciei și ale Levantei în general o bună primire și se expediază acolo neîntreput cantități însemnate ale acestui articlu. Spre judecarea mișcării de comunicațiune referitoare în lăuntru campaniei prezente de export se poate spune, că în cele din urmă luni (Noemvrie, Decemvrie și Ianuarie) au sosit în Triest din stațiunile austriece și ungare 390.000 măzi metrice de zahăr (în prevalență marfă rafinată), contra 302.000 măzi metrice în același period 1888/89. Un mai departe sprigin eficace al exportului de zahăr via Triest se sperează după intrarea în viață a prefulor de transport tare reduse din Moravia și Boemia, care va ridica aptitudinea de concurență a acestui articlu, respective a portului față cu tendențele ce ies tare la iveală în timpul din urmă ale porturilor Mării-de-Nord anume la aceleași teritorii de desfacere, mai ales dacă și în prefulre de transport maritime se va ține paritatea relativă.

Creditul pentru expositia agricolă din Viena. Ministrul de agricultură reg. ung., spune „Pester Lloyd“, a subțernut casei deputaților o cerere în cesiunea urcării creditului pentru expositia agricolă din Viena dela 20.000 la 35.000 fl. Ministrul motivează urcarea prin aceea, că mulți exponenți au promis, că vor participa numai condiționat, adică numai pentru cazul, dacă partea cea mai mare a speselor expositiunii se vor purta de comisiunea de expositie. Pentru de a se evita o expositie mancă a productelor noastre agricole, comitetul arangiator s'a rugat de repeți-ori pentru urcarea ajutorului pus în perspectivă din partea statului dela 20.000 la 45.410 fl. Cu privire la împregiurările actuale și rocunoscînd importanța expositiei, propune ministrul, de a se urca suma luată în budget sub titlu „Spese transitorii“ pentru participarea la expositia din Viena dela 20.000 la 35.000 fl.

Prețul mărfurilor.

Piața din Făgăraș, 50 Ianuarie Grâu frumos hetolitru fl. 5.50 până fl. 6.—; grâu mestecat fl. 4.50 până fl. 4.80; săcară fl. 3.70 până fl. 4.—; cucuruzul fl. 3.50 până fl. 3.75; ovășul fl. 2.40 până fl. 2.50; sămînța de căneapă fl. 7.— până fl. 8.—; sămînța de in fl. 7.— până fl. 8.—; fasolea fl. 4.— până fl. 5.—; mazerea fl. 5.— până fl. 5.50; linteia fl. — până fl. —; crumpenele fl. 1.30 până fl. 1.80; mălaiul fl. — până fl. 10.—; sîu brut 100 chilo fl. 20.— până fl. 24.—; unsorarea de porc 65, slămina 44—50; căneapă fl. 38.—până 40.—. Un chilo carne de porc 44 cr.; carne de vită 32 cr.; carne de vițel 32 cr.; carne de mel 24 cr.; onă 8 cu 20 cr., chim fl. 45.—până fl. 60.—; lumini turnate de sîu —.— cr. până —.40 cr.

Tirgul de rimători în Steinbruch. În 3 Februarie n. s'a notat: unguresci bătrâni grei 45.— cr. până 45 1/2 cr., unguresci grei tineri 47.— cr. până 48 1/2 cr., de mijloc 40.— cr. până 47 1/2 cr., ușori 44.— cr., până 45.— cr., marfă țărănească, grea —.— cr., până —.— cr., de mijloc 44.— cr., până 51 1/2 cr., ușoră 42.— cr., până 45 1/2 cr., romănesci, de Bakony grei 43.— cr., până 45 1/2 cr., transito de mijloc —.— cr., până —.— cr., transito ușori —.— cr., până —.— cr., transito, o sîrbescigrei —.— cr., până —.— cr., transito de mijloc 47.— cr., până 48.— cr., transito ușori 47.— cr., până 47 1/2 cr., igrășă cu ghindă —.— cr., până —.— cr. per 4% cumpărat dela gară.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 3 Feb. 1890.

Sămînțe		Qualitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr.		Qualitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr.	
		dela	până		dela	până	
Grâu							
Bănățenesc non		74	—	79	—	—	—
Grâu dela Tisa		78	8.55	8.60	79	8.65	8.70
Grân de Pesta		78	8.50	8.55	79	8.60	8.65
Grân de Alba-regală		78	8.55	8.60	79	8.65	8.70
Grân de Bácska		78	8.55	8.60	79	—	—
Unguresc de Nord		74	—	75	—	—	—
Sămînțe, vechi ori noue		Soiul		Qualitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr.		
				dela	până		
Săcară				70—72	7.95	8.20	
Orz		Nutret de vinars de bere		60—62	6.50	6.85	
„		—		62—64	7.15	8.—	
Ovăș		—		64—66	8.40	10.—	
Cucuruz (porumb)		bănăț. de altsoiu		39—41	7.45	7.80	
„		—		75	5.—	5.05	
Meiu		—		73	4.90	5.—	
Hrișcă		—		—	4.90	5.15	
Marfă pe termen	Grâu	de primă. de toam.		8.44	7.77	8.45	
	Cucuruz	de toam. Maiu-Iun.		5.—	5.—	7.09	
	Ovăș	Aug. Sept. de primă.		—	—	7.79	
	„	de toam.		7.60	—	7.63	
Produse diverse		Soiu			Ourenți		
					dela	până	
Preț pe 100 chilogram.	Sem. de trif.	Lucernă ungurească			58.—	62.—	
	„	franceză			—	—	
	„	italiană			—	—	
	„	roșie			38.—	41.—	
	Oleu de rap.	rafinat			43.50	44.—	
	Oleu de in	—			—	—	
	Uns. de pore	dela Pesta dela țeară			52.50	53.—	
	Slănină	sventată afumată			40.—	41.—	
	„	—			51.—	51.50	
	Său	—			32.—	32.50	
	Prune	din Bosnia, în buți			—	—	
	„	din Sârbia, în saci			12.—	12.50	
	Licitar	slavon, nou			21.—	21.50	
	Nuci	bănățenesc			—	—	
	Gogoși	din Ungaria unguresci			—	—	
	„	sârbesci			—	—	
Miere	brută			27.—	28.—		
„	galbină străcurată			28.—	30.—		
Ceară	de Rosenau			120.	121.		
Spirit	brut			12.75	13.—		
„	Drojdiițe de spirit			15.25	15.75		

Sz. 429/1890.

816 [2-3]

Concurs.

Pentru ocuparea postului de notar devenit vacant în comuna Ludoșul-mare se scrie prin aceasta concurs cu următoarele emolumente:

1. Salar anual de . . . 400 fl.
2. Bani de cuartir. . . 40 "
3. Relu de lemne . . . 34 "
4. Paușal de cancelarie . . 40 "
5. Paușal de călătorie . . 100 "
6. Competențele normate în statutul aprobat din partea municipiului.

Cerile concursuale instruite cu documentele prescise în §. 74. XXII: 1886 au de a se prezenta subscrisului până în 22 Februarie 1890 după ameași la 6 oare.

Mercurea, în 1 Februarie 1890.
Protopretorul cercual.

Institutul tipografic din Sibiu.

execută tot felul de lucrări tipografice și îndeosebi tipăresce

cărți de tot felul,

anunțuri de căsătorie,
anunțuri funebre, plcate,

bilete de vizită,

conturi și blanchete de tot soiul.

Prețurile moderate.

De asemenea Institutul primește în editură cărți școlare și în genere cărți menite a fi răspândite în popor, precum sunt: povești, snoave, poezii populare, istorioare morale, descrieri de obiceiuri și datini, schițe istorice ori biografii, scrise în stil popular, și alte de asemenea.

Condițiile editurii urmează a fi stabilite prin bună învoială între autor și direcția Institutului.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

INSTITUT TIPOGRAFIC DIN SIBIU

recomandă:

DICTIONAR

român-german și german-român

de

Sab. Pop. Barciannu,

odin, paroch gr.-or. în Reginari, asesor consistorial etc.

Revidat și completat

de

Dr. D. P. Barciannu.

Partea I. Română-germană.

704 pagini.

Prețul 2 fl. 50 cr. v. a.

Partea II. Germană-română.

1152 pagini.

Prețul 3 fl. 80 cr. v. a. = 10 lei.

Deposît general

pentru România la librăria lui

Alexandru Degenmann,

București, Calea Victoriei 53.

NB. Pentru trimiterea prin poștă 20 cr. v. a. de exemplar.

A ieșit de sub tipar cu litere latine:

ARGHIR ȘI ELENA.

Istoria

preafrumosului fclor de craiu și a preafrumoasei fete măiestre cu părul de aur.

Adecă:

închipuire, sub care se înțelege luarea Ardealului prin Traian cesarul Romei.

Prețul 20 cr. = 50 bani.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Institutul tipografic în Sibiu.

Strada Cisnădiei Nr. 3.

Biblioteca populară a „TRIBUNEI“.

1. **Pădureanca.** Novă de Ioan Slavici, 12 coale tip., broș., elegant. Un exemplar cu prețul redus dela 40 cr. sau 1 leu la 30 cr. sau 60 bani.
2. **Fata Stolerului** de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
3. **Ce n'a fost și nu va fi.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
4. **Pipăruș Petru.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
5. **Păcală și tândală.** Anecdota de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 3 cr. sau 6 bani.
6. **Jucării și jocuri de copii.** De P. Ispirescu, culegător-tipograf. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
7. **Teiu legănat.** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
8. **Colăcărul.** Obiceiurile țăranilor români la nuntă, de Benedict Viciu. Un exemplar 16 cr. sau 32 bani.
9. **Fica a nouă mame.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 14 cr. sau 28 bani.
10. **Povestea lui Ignat.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 3 cr. sau 6 bani.
11. **Sfântul Nicolae.** De Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
12. **Îndărănicul.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
13. **Blăstăm de mamă.** Legendă populară din giurul Năsăudului. De George Coșbuc. Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
14. **Bunica** de Bojena Némecová, tradusă din limba boemă de Prof. dr. Urban Iarnik. Un exemplar cu prețul redus dela 1 fl. sau 3 lei la 60 cr. sau 1 leu 20 bani.
15. **Vlad și Catrina.** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
16. **Din bătrâni.** Ghiciri, întrebări și răspunsuri, frământări de limbă, adunate de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
17. **Pe pământul Turcului** de George Coșbuc. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
18. **Căldărușa cu trei picioare.** Poveste franțuzească de Eleonora Tănăsescu, după A. Genevray. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
19. **Cenușotca.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
20. **Un pețitor îndărănic.** Novă de Björnstjerne Björnson. (1856). Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
21. **Prietenul meu Văntură-Teară.** Din novelele californiene ale lui Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
22. **Scăpăratoarea.** Din povestile lui Andersen. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
23. **Fata Craiului din cetini.** De George Coșbuc. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
24. **Strigoaica.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 20 cr. sau 40 bani.
25. **Draga mamei.** Baladă de George Coșbuc. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
26. **Taina unei vieți.** De Björnstjerne Björnson. (1869). Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
27. **Vecinii.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 30 cr. sau 60 bani.
28. **Păcală în satul lui.** Poveste de Ioan Slavici. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
29. **Sgârșitul.** Comedie de Molière. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
30. **Lumea proștilor.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
31. **Nusciul-împărat.** Poveste din popor de „Mărgineanul“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
32. **Dina-împărăteasă și peana ei aleasă.** Poveste din popor de „Mărgineanul“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
33. **Fulger.** Poveste în versuri de George Coșbuc. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
34. **Spice de aur.** Culese de dascălul Ioan P. Lazar. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
35. **Un idil în Roșeni.** Novă de Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
36. **Baba iadului.** Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
37. **Prințesa fermecată.** Poveste în versuri de P. Dulfu. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
38. **Dina mărăgelelor.** Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
39. **Doi copii.** Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
40. **O partidă în patru.** De Antonio Ghislanzoni. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
41. **Posacul bun de inimă.** Comedie în 3 acte de Carlo Goldoni. Tradus de Domnișoarele Al. și Luc. I. Romanescu. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
42. **Croitorul și cei trei feciori.** Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 15 cr. sau 30 bani.
43. **Mica Fadetă.** De George Sand. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
44. **Rusalîn păcurarul.** Poveste de Nicolae Trimbițoni. Un exemplar 22 cr. sau 44 bani.
45. **Roma învinsă.** Tragedie în 5 acte de Alexandru Parodi. Tradusă de I. L. Caragiali. Un exemplar 24 cr. sau 48 bani.

O sută de ani. De Ioan Slavici. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.

Celor-ce cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire librarilor și preste tot vândătorilor, se dă rabatul cuvenit.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Octomvrie 1889.

Budapesta—Predeal					Predeal—Budapesta					Budapesta—Arad—Teiuș					Teiuș—Arad—Budapesta					Copsa mică—Sibiu					
	Tren accelerat	Tren accelerat	Tren omnibus	Tren mixt		Tren accelerat	Tren de persoane	Tren accelerat	Tren mixt			Tren omnibus	Tren de persoane	Tren de persoane			Tren mixt	Tren de persoane	Tren mixt						
Viena	3.40	8.—	8.—		București	7.35		*4.40		Viena			11.—	3.40	Teiuș		11.24	3.—	1.42	Copsa mică		2.05	4.35		
Budapesta	9.20	2.—	3.10	6.10	Predeal	12.50		9.12		Budapesta			7.40	9.30	Alba-Iulia		11.59	3.34	2.32	Șeica mare		2.38	5.05		
Szolnok	11.18	4.05	7.22	9.28	Timiș	1.19		9.41		Szolnok			10.42	12.38	Vințul de jos		12.30	4.10		Loamneș		3.22	5.46		
P. Ladány	12.57	5.46	5.52	11.38	Brașov	1.55		10.17		Arad			3.58	5.36	Șibot		1.01	4.43		Ocna		3.46	6.17		
Oradea mare	2.22	7.01	8.46	1.51	Feldioara	2.15	4.54	7.07		Glogovaț	2.17	4.29	6.06		Orăștia		1.32	5.13		Sibiu		4.18	6.40		
Vărad-Velenceze	2.30	7.11	9.18	2.11	Apatia	2.47	5.37	7.44		Gyrovat	2.37	4.41	6.18		Simeria (Piski)		2.08	5.47							
Fugyi-Vásárhely			9.27	2.19	Agostonfalva		6.15	8.09		Pauliș	3.37	5.05	6.43		Branicica		2.52	6.27							
Mező-Telegd	3.—	7.41	10.21	2.55	Homorod	3.56	7.31	9.07		Radna-Lipova	4.05	5.17	6.55		Ilia		3.23	6.54							
Rév	3.31	8.16	11.38	3.38	Hașfalău		9.09	10.34		Conop	4.27	5.28	7.14		Gurasada		3.55	7.20							
Bratca			12.16	4.01	Sighisoara	5.28	9.33	10.20		Bérsava		6.23	7.57		Zam		4.05	7.32							
Bucia			12.54	4.23	Elisabetopol	5.57	10.02	11.09		Soborșin		7.20	8.42		Soborșin		4.44	8.03							
Ciucia	4.24	9.05	1.57	4.49	Mediaș	6.19	11.04	11.35		Zam		7.55	9.11		Conop		5.30	8.38							
Huiedin	4.52	9.35	3.11	5.31	Copsa mică	6.34	11.24	11.19		Gurasada		8.26	9.39		Radna-Lipova		6.27	9.27							
Stana			3.40	5.40	Mickasasa	6.35	11.57	12.15		Ilia		8.47	9.55		Pauliș		6.47	9.46							
Aghirș			4.15	6.12	Blaj	7.09	12.30	12.43		Branicica		9.11	10.13		Gyrovat		7.28	10.20	5.37						
Ghirbău			4.36	6.24	Crăciunel	7.42	12.45	12.55		Simeria (Piski)		9.42	10.37		Deva		7.43	10.34	6.01						
Nădășel	5.49	6.02	4.58	6.56	Teiuș	8.05	1.13	2.11		Orăștia		11.—	11.39		Arad		7.59	10.50	6.44						
Claș	6.14	11.02	7.15	7.15	Aind		2.18	2.33		Șibot		11.29	12.01		Szolnok		8.28	11.16	7.28						
Apahida		11.28	9.18	9.18	Vințul de sus		2.48	2.40		Vințul de jos		12.02	12.29		Budapesta		8.42	11.30	7.44						
Ghirș	7.28	12.44	10.04	10.04	Uioara	8.32	3.14	2.46		Alba-Iulia	8.55	12.19	12.45		Viena		9.20	12.05							
Cucerdea	7.52	1.27	10.12	10.12	Cucerdea	9.—	4.01	3.27		Teiuș	9.54	1.06	1.24				2.21	5.10							
Uioara		1.34	10.19	10.19	Ghirș		4.01	3.27		Simeria (Piski)—Petroșeni						6.—	8.15								
Vințul de sus		1.42	10.45	10.45	Apahida	10.21	5.28	4.47		Petroșeni—Simeria (Piski)						1.40	6.05								
Aind	8.21	2.07	11.34	11.34	Cluș	10.41	6.45	5.31	8.—	Simeria		6.47	11.54	Petroșeni		9.36	4.26								
Teiuș	8.38	2.26	12.11	12.11	Nădășel		7.06	8.36		Streiu		7.40	12.37	Banița		10.17	5.12								
Crăciunel		3.11	12.29	12.29	Ghirbău		7.32	9.02		Hațeg		8.51	1.28	Crivadia		10.58	5.55								
Blaj	9.18	3.24	1.10	1.10	Aghirș		7.37	6.11	9.32	Pui		10.02	2.23	Pui		11.42	6.41								
Mickasasa		3.54	1.30	1.30	Stana		8.03	10.11		Crivadia		11.02	3.11	Hațeg		12.28	7.26								
Copsa mică	9.36	4.09	2.14	2.14	Huiedin	11.54	8.24	6.48	10.51	Banița		11.50	3.58	Streiu		1.12	8.14								
Mediaș	10.08	4.39	2.54	2.54	Ciucia	12.24	9.04	7.12	12.16	Petroșeni		12.30	4.25	Simeria		1.51	8.50								
Elisabetopol	10.32	5.11	3.36	3.36	Bucia		9.20	12.50		Arad—Timișoară				Timișoară—Arad											
Sighisoara	11.07	5.45	4.07	4.07	Bratca		9.37	1.19		Arad		6.12	4.12	Timișoară		6.25	1.15								
Hașfalău		6.12	5.54	5.54	Rév	1.03	9.55	7.51	2.—	Aradul nou		6.36	4.38	Mercizfalva		7.19	2.04								
Homorod	12.31	7.32	6.38	6.38	Mező-Telegd	1.29	10.30	8.17	3.04	Németh-Ságh		7.01	5.01	Orczifalva		7.46	2.26								
Agostonfalva		8.17	7.13	7.13	Fugyi Vászárhely		10.47	3.36		Vinga		7.30	5.29	Vinga		8.15	2.56								
Apatia	1.20	8.37	7.45	7.45	Vărad-Velenceze		10.57	3.52		Orczifalva		7.55	5.47	Németh-Ságh		8.36	3.13								
Feldioara	2.14	9.06	8.32	8.32	Oradea-mare	1.54	11.04	8.42	4.03	Mercizfalva		8.13	6.04	Arad 1 nou		9.11	3.51								
Brașov	2.34				P. Ladány	2.04	11.19	8.47	4.47	Timișoară		9.04	6.50	Arad		9.27	4.05								
Timiș	3.17		*5.32		Szolnok	3.20	1.19	10.08	7.30	Ghirș—Turda				Turda—Ghirș											
Predeal	3.49		6.15		Budapesta	5.—	3.31	11.51	11.51	Ghirș		9.33	4.19	Turda		8.29	3.19								
București	9.30		6.47		Viena	7.15	6.30	1.55	9.55	Turda		9.54	4.40	Ghirș		8.50	3.40								
*) Circulează numai până în 15 Noembrie c. n.						1.40	1.40	7.15		Sighisoară—Odorheiu				Odorheiu—Sighisoară											
Murș-Ludoș—Bistrița					Bistrița—Murș-Ludoș					Sighisoară—Odorheiu					Odorheiu—Sighisoară					Unedoară—Simeria (Piski)					
Murș-Ludoș			4.30		Bistrița			3.—		Sighisoară			6.05	Odorheiu		6.—				Unedoară			9.30		
Țagu-Budatelic			7.27		Țagu-Budatelic			6.49		Odorheiu			9.12	Sighisoară		8.56				Cerna			9.56		
Bistrița			11.—		Murș-Ludoș			9.25												Simeria (Piski)			10.15		
Nota: Numerii încadrați cu linii groase înseamnă cărele de noapte																									